# Еднолично акционерно дружество "Конвенционални Енергийни Системи"

# Годишен Финансов Отчет
# за
# 2017 г.

одобрен от Съвета на Директорите
на 31.03.2018г.

София

**КОНВЕНЦИОНАЛНИ ЕНЕРГИЙНИ СИСТЕМИ ЕАД**
**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2017 година**

**СЪДЪРЖАНИЕ**


| | |
|---|---|
| ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД | 1 |
| ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ | 2 |
| ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ | 3 |
| ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ | 4 |


**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**


| | |
|---|---|
| 1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО | 5 |
| 2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО | 6 |
| 3. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА | 20 |
| 4. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ | 20 |
| 5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ | 20 |
| 6. ДРУГИ РАЗХОДИ | 20 |
| 7. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ | 21 |
| 8. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ | 21 |
| 9. ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА | 21 |
| 10. ВЗЕМАНИЯ ОТ КЛИЕНТИ И ДОСТАВЧИЦИ | 22 |
| 11. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ | 22 |
| 12. СОБСТВЕН КАПИТАЛ | 22 |
| 13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИОНАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ | 23 |
| 14. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ | 23 |
| 15. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА | 23 |
| 16. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК | 24 |
| 17. ПОТЕНЦИАЛНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА НОВИ МСФО | 26 |
| 18. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА | 28 |
| 19.ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ | 28 |

## ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

**за годината, завършваща на 31 декември 2017 година**

| | Приложения | 2017 BGN'000 | 2016 BGN'000 |
|---|---|---|---|
| Други доходи от дейността, нетно | 3 | 2 | - |
| Разходи за външни услуги | 5 | (1) | - |
| Други разходи | 6 | (7) | (7) |
| **(Загуба)/ печалба от оперативна дейност** | | **(6)** | **(7)** |
| **Финансови приходи / (разходи), нетно** | 4,7 | **-** | **5** |
| **(Загуба)/печалба преди данък върху печалбата** | | **(6)** | **(2)** |
| Разход за данък върху печалбата | 8 | - | - |
| **Нетна (Загуба)/печалба за годината** | | **(6)** | **(2)** |
| **ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА** | | **(6)** | **(2)** |

***Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от настоящия финансов отчет.***

***Изпълнителен директор:***
*Преслава Парашкевова*

***Съставител:***

*Милениум ЕООД*
*П. Костова*

05 06 2018 г

## ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
## към 31 декември 2017година

| | Приложения | 31 декември 2017 BGN'000 | 31 декември 2016 BGN'000 |
|---|---|---|---|
| **АКТИВИ** | | | |
| **Нетекущи активи** | | | |
| Транспортни средства | 9 | 2 | 2 |
| | | **2** | **2** |
| **Текущи активи** | | | |
| Вземания от свързани предприятия | 10 | 10 | 100 |
| Парични средства и парични еквиваленти | 11 | 92 | 11 |
| | | **102** | **111** |
| **ОБЩО АКТИВИ** | | **104** | **113** |
| **СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ** | | | |
| **СОБСТВЕН КАПИТАЛ** | | | |
| Основен акционерен капитал | | 100 | 100 |
| Резерви | | 10 | 10 |
| Неразпределена печалба | | 3 | 3 |
| Непокрита загуба от минали години | | (3) | (1) |
| Загуба за годината | | (6) | (2) |
| **ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ** | 12 | **104** | **110** |
| **ПАСИВИ** | | | |
| **Текущи задължения** | | | |
| Задължения към персонала и за социално осигуряване | 13 | - | 2 |
| Задължения за данъци | 14 | - | 1 |
| | | - | **3** |
| **ОБЩО ПАСИВИ** | | - | **3** |
| **ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ** | | **104** | **113** |

***Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от настоящия финансов отчет.***
***Финансовият отчет от стр.1 до стр. 28 е одобрен за издаване от СД и е подписан на 31 март 2018 г.от:***

***Изпълнителен директор:***
*Преслава Нарашкевова*

***Съставител:***

*Минетум ЕООД*
*П. Костова*

## ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
**за годината, завършваща на 31 декември 2017година**

| | 2017 BGN'000 | 2016 BGN'000 |
|---|---|---|
| **Парични потоци от оперативна дейност** | | |
| Плащания на доставчици | (1) | (2) |
| Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденти и др. | 1 | - |
| Други постъпления/(плащания), нетно | (9) | (7) |
| **Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност** | **(9)** | **(9)** |
| **Парични потоци от инвестиционна дейност** | - | - |
| **Парични потоци от финансова дейност** | | |
| Постъпления /предоставени краткосрочни заеми от/на свързани лица | (10) | - |
| Постъпления от краткосрочни заеми от свързани предприятия | 100 | 8 |
| **Нетни парични потоци (използвани във)/от финансова дейност** | **90** | **8** |
| **Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти** | **81** | **(1)** |
| Парични потоци между свързани предприятия | | |
| Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари | 11 | 12 |
| **Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември** | **92** | **11** |

***Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от настоящия финансов отчет.***

***Изпълнителен директор:***
*Преслава Парашкевова*

***Съставител:***

*Милениум ЕООД*
*П. Костова*

Захарника Габровска
Регистриран одитор
0192
05.06.2018г

**ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ**
**за годината, завършваща на 31 декември 2017 година**

| | Основен капитал BGN'000 | Законови резерви BGN'000 | Натрупани печалби и загуби BGN'000 | Общо собствен капитал BGN'000 |
|---|---|---|---|---|
| **Салдо към 1 януари 2016 година** | 100 | 10 | 2 | 112 |
| **Промени в собствения капитал за 2016 г.** | | | | |
| Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.: | | | | |
| * загуба за годината | | | (2) | (2) |
| **Салдо към 31 декември 2016година** | 100 | 10 | - | 110 |
| **Промени в собствения капитал за 2017 г.** | | | | |
| Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.: | | | | |
| * загуба за годината | | | (6) | (6) |
| **Салдо към 31 декември 2017година** | 100 | 10 | (6) | 104 |

***Приложенията на страници от 5 до 28 са неразделна част от настоящия финансов отчет.***

***Изпълнителен директор:***
*Преслава Парашкевова*

***Съставител:***

*Миленум ЕООД*
*П. Костова*

МИЛЕНИУМ ЕООД * MILENIUM EOOD

Захаринка Габровска
Сертиран одитор

05.06.2018г.

## *1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО*

Конвенционални енергийни системи ЕАД е дружество, създадено през април 2001 г. със седалище и адрес на управление град София, ул. Локомотив № 1. Съдебната регистрация на дружеството е от 2001 г., решение № 5835 / 2001 г. на Софийски градски съд.

Съгласно Закона за Търговския регистър (§ 4, ал.1) дружеството е вписано в Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието под ЕИК 130546942. Последните промени в органите на управление са вписани в Търговския регистър на 21 ноември 2017 г.

***Собственост и управление***

Едноличен собственик на капитала на дружеството е КЕМ ЕООД. Като собственик КЕМ ЕООД решава въпросите от компетентността на Общото събрание, които са уредени в чл.219, ал.1 и 2 от Търговския закон.

Акционерния капитал е разпределен в 1000 бр. поименни и на приносител акции всяка с номинална стойност от 100 лв.

Конвенционални енергийни системи ЕАД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите, който се състои от 3 членове, както следва:

- Иван Тодоров Иванов
- Ангел Тодоров Георгиев
- Преслава Иванова Костова-Парашкевова

Дружеството се представлява и управлява от Преслава Парашкевова, определена от СД за изпълнителен директор.

Към 31.12.2017 г. общият брой на персонала в дружеството е 0 работници и служители (31.12.2016 г.: 0).

Към датата на отчета дружеството няма открити клонове.

Дружеството е предприятие от група, като крайна майка е 2М-Инвест ЕООД, а междинна майка КЕМ ЕООД.

Групата съгласно чл.32 от ЗС е малка група и е освободена от изготвяне на консолидиран финансов отчет.

***Предмет на дейност***

Основната дейност на дружеството е :

Основни и аварийни ремонти на електроцентрали, цялостна специализирана и производствена дейност за ремонт на мощни трансформатори, генератори, високоволтови електродвигатели, резервни части, транспорт на тежки товари, вибродиагностика и балансиране, контрол на метала и регулиране на парни турбини в енергетиката и всички други незабранени от закона дейности.

***Основни показатели на стопанската среда***

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2015 – 2017 г. са представени в таблицата по-долу:

| [illegible] | 2015 година | 2016 година | 2017 година |
|---|---|---|---|
| БВП в млн. лева * | 88,571 | 94,130 | 99,080* |
| Реален растеж на БВП * | 3.6% | 3.9% | 3.8%* |
| Инфлация в края на годината * | -0.9% | -0.5% | 1.8% |
| Валутен курс на щатския долар в края на годината | 1.80 | 1.86 | 1.63 |
| Основен лихвен процент в края на годината | 0.01 | 0.00 | 0.00 |
| Безработица (в края на годината) * | 10.0% | 8.0% | 7.1% |

**Прогноза на БНБ за 2017 г., източник: БНБ;*

## *2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО*

### *2.1.База за изготвяне на финансовия отчет*

Финансовият отчет на Конвенционални енергийни системи ЕАД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, с общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими в Европейския съюз за годишни финансови периоди, започващи най-рано на 1 януари 2017 г.респ. - и за предприятия в Р България, не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициативна за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, която да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични транзакции като

придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Ръководството е направило проучване и е определило, че на този етап не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна е свързана с признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби и уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид. Ръководството е направило проучване и е определило, че на този етап не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания и/или преизчисления на отсрочените му данъчни активи, свързани с горепосочените случаи на нереализирани загуби, доколкото дружеството няма такива в стопанската си дейност, но е възприело тези промени в своята политика при евентуални бъдещи събития;

- Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) – подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). *Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяванията по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда на МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности, с изключение на обобщената финансова информация; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1 по отношение на МСФО7, МСС19 и МСФО10; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата следва да бъде правен на ниво индивидуална инвестиция в асоциирано или съвместно дружество, при първоначалното й признаване (МСС 28).*

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъда правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност с добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на уведомяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба". Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи

по амортизирана стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика на дружеството, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и класификацията на активите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на неговите финансови активи и пасиви. Ефектите от направените от него анализи, са оповестени в *Приложение № 21*;

- *МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна покрива два въпроса: а) измеря настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПП, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, инициирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане и при полза от по-ранно плащане. Също така а) съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци" съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика на дружеството, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и квасификацията на активите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на неговите финансови активи и пасиви. Ефектите от направените от него анализи, са оповестени в *Приложение № 21.*
- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицилано ретроспективно приложение за първи

път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни;

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д)моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали съществено влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във

времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги. Ефектите от направените от него анализи, са оповестени в *Приложение № 21.* Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 15 и да не преизчислява сравнителните данни.

- *МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция.* Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. а)Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване", който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това с и съществената промяна в отчетната практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика; б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобието на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за преквалификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на дружеството все още обмисля влиянието, което този стандарт би могло да окаже върху финансовите отчети на дружеството и по-специално върху обектите, оповестени в *Приложение №20.* Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителните данни. Ефектите от направените от него анализи, са оповестени в *Приложение № 21*;
- *КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС12 данъчна позиция когато са налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизползваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизползваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и нови тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

- *МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тези промени уточняват три основни въпроса: (а) третирането на условията и ефектите, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;
- *МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при дружества, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, но преди въвеждането на предстоящия МСФО 17. Тя установява две опции на подход на покриване и подход на временно отсрочване (при определени условия) на МСФО 9. И двете опции са валидни до влизането в сила на новия МСФО 17. Той не е приложим за дейността на дружеството;
- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Той не е приложим за дейността на дружеството;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО3. Също така се уточнява, че

когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО11; б)поясняват, че всички данъчни последици от дивиденти върху доходи от дивиденти (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС12; и в)поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив остават непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

- *КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).* Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат първо немонетарен актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или немонетарно задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби). При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. След това разяснението уточнява, че при първоначалното признаване на съответния актив, разход или приход, в резултат на транзакция по авансово плащане/получаване или на серията от транзакции от плащания/получаване в чуждестранна валута, датата на транзакцията е датата на първоначалното признаване на немонетарния актив или пасив (при еднократно плащане/ получаване) или е датата на всяко плащане/получаване. Това тълкуване може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага. Това разяснение не би засегнало операциите на дружеството, доколкото неговите търговски сделки са деноминирани изцяло в лева и/или в евро;
- *МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;
- *МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорти на*

*активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).* Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират по същество „бизнес" или не по смисъла на МСФО3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес" инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоцираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес", инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

- *МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер на имоти, вкл. такива в процес на изграждане и/или реконструкция и преустройство към и от категория „инвестиционни имоти". Такива трансфери са допустими, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти и когато са налице доказателства за смяна в употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

Финансовият отчет е изготвен на база на историческата цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условията на финансова криза несигурностите са по-значителни).

***2.2. Сравнителни данни***

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период). Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

***2.3. Функционална валута***

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

***2.4. Приходи***

Приходите в дружеството се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването й, вкл. като се вземат под внимание всички допълнителни условия по приемането на услугата от страна на клиента.

Приходите от лихви по предоставени депозити се представят в статията "финансови приходи" от отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

***2.5. Разходи***

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи и пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката за тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Банковите такси за обслужване на разплащателните сметки се третират като разходи за дейността.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от лихвени разходи по финансов лизинг.

***2.6. Транспортни средства***

Транспортните средства са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

***Първоначално придобиване***

При първоначално придобиване транспортните средства се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, непризнат данъчен кредит и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

***Последващо оценяване***

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на транспортните средства е моделът на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

***Последващи разходи***

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с транспортните средства , които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

***Методи на амортизация***

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи съобразно полезния живот на отделните активи.

Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- транспортни средства - 4 г.

Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба.

Определеният срок на годност на дълготрайните материални активи се преразглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използване на активите, същият се коригира перспективно.

***Обезценка на активи***

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

***Печалби и загуби от продажба***

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се изваждат трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "транспортни средства" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към

датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/ (загуби) от дейността" на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

***2.7. Търговски и други вземания***

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценка на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна сметка за всеки вид вземане към други разходи на лицевата страна на отчета.

***2.8. Парични средства и парични еквиваленти***

Паричните средства и паричните еквиваленти включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- при доставка на дълготрайни активи, платеният ДДС се посочва на ред "Плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

***2.9. Търговски и други задължения***

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

***2.10. Акционерен капитал и резерви***

Конвенционални енергийни системи, като еднолично акционерно дружество, е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в търговския регистър определен минимален размер на капитал. Едноличният собственик отговаря за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и може да претендира връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номиналната стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Търговският закон и устава на дружеството предвиждат задължение за дружеството да формира фонд "Резервен".

***2.11. Данъци върху печалбата***

*Текущите данъци* върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2017 г. е 10% (2016 г.: 10%).

*Отсрочените данъци* се определят чрез прилагане балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна и облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуби).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода. Към 31.12.2017 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2018 г., която е в размер на 10%.

***2.12. Оценяване по справедлива стойности***

Определени активи и пасиви на дружеството се изисква съгласно МСФО да се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Дружеството притежава финансови активи и пасиви обичайно под формата на *търговски и други вземания (кредити и вземания) и търговски и други задължения (заеми).*

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници към датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на

предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

***2.13. Финансови инструменти***

***2.13.1. Финансови активи***

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията "кредити и вземания", включително паричните средства и еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело с окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансферирин финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

*Кредити и вземания* са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под три месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно

като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход към "други доходи от дейността" (в печалбата или загубата за годината).

*2.13.2. Финансови пасиви*

Финансовите пасиви включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

## *3. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА*

***Другите доходи от дейността*** включват:

| | *2017* | *2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Отписани задължения | 2 | - |
| **Общо** | **2** | **-** |

## *4. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ*

***Финансовите приходи*** включват:

| | *2017* | *2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Приходи от лихви | 1 | 5 |
| **Общо** | **1** | **5** |

## *5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ*

***Разходите за външни услуги*** включват:

| | *2017* | *2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Други външни услуги | 1 | - |
| **Общо** | **1** | **-** |

## *6. ДРУГИ РАЗХОДИ*

***Другите разходи*** включват:

| | *2017* | *2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Членски внос | 7 | 7 |
| **Общо** | **7** | **7** |

## *7. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ*

***Финансовите разходи*** включват:

| | *2017* | *2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Банкови такси | 1 | - |
| **Общо** | 1 | - |

## *8. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ*

Основните компоненти на разхода на данъци върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

| ***Отчет за всеобхватния доход*** | *2017* *BGN '000* | *2016* *BGN '000* |
|---|---|---|
| Финансов резултат за годината по данъчна декларация | (6) | (2) |
| Текущ разход за данъци върху печалбата за годината | - | - |
| *Отсрочени данъци върху печалбата* | | |
| Свързани с възникване и обратно проявление на времеви разлики | | |
| **Разход за данък върху печалбата в отчета за всеобхватния доход** | - | |

| ***Равнение на данъчната икономия на данъци върху Печалбата определен спрямо счетоводния резултат*** | *2017* *BGN '000* | *2016* *BGN '000* |
|---|---|---|
| Счетоводна печалба за годината | (6) | (2) |
| Данъци върху печалбата - 10% (2016 г.: 10%) | - | - |
| Отстъпка по чл.92 ал.5 от ЗКПО | - | - |
| **Разход за данък върху печалбата в Отчета за всеобхватния доход** | - | - |

## *9. ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА*

| | *Транспортни средства* | | *Общо* | |
|---|---|---|---|---|
| | *2017* *BGN '000* | *2016* *BGN '000* | *2017* *BGN '000* | *2016* *BGN '000* |
| **Отчетна стойност** | | | | |
| **Салдо на 1 януари** | 2 | 2 | 2 | 3 |
| Придобити | - | - | - | - |
| Излезли | - | - | - | - |
| **Салдо на 31 декември** | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Натрупана амортизация | | | | |
| **Салдо на 1 януари** | - | - | - | - |
| Начислена амортизация за периода | - | - | - | - |
| Отписана амортизация | - | - | - | - |
| **Салдо на 31 декември** | - | - | - | - |
| **Балансова стойност на 31 декември** | 2 | 2 | 2 | 2 |
| **Балансова стойност на 1 януари** | 2 | 2 | 2 | 2 |

## *10. ВЗЕМАНИЯ ОТ КЛИЕНТИ И ДОСТАВЧИЦИ*

| | *31.12.2017* | *31.12.2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Вземания от свързани лица | 10 | 100 |
| **Общо** | **10** | **100** |

## *11. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ*

| | *31.12.2017* | *31.12.2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Парични средства в каса | 92 | 11 |
| **Общо** | **92** | **11** |

## *12. СОБСТВЕН КАПИТАЛ*

| | *31.12.2017* | *31.12.2016* |
|---|---|---|
| | *BGN '000* | *BGN '000* |
| Основен акционерен капитал | 100 | 100 |
| Резерви | 10 | 10 |
| Неразпределена печалба от минали години | 3 | 3 |
| Непокрита загуба от минали години | (3) | (1) |
| Загуба за годината | (6) | (2) |
| **Общо** | **104** | **110** |

Към 31.12.2017г. ***регистрираният основен капитал*** на "Конвенционални енергийни системи" ЕАД възлиза на 100 хил. лв., разпределен в 1000 акции с номинална стойност 100.00 лв. всяка.

***Резервите*** са формирани от разпределение на печалбата, съгласно решения на Общото събрание на акционерите.

### *13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИОНАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ*

| | *31.12.2017* | *31.12.2016* |
|---|---|---|
| | ***BGN '000*** | ***BGN '000*** |
| Задължения към персонала и соц.осигуряване | - | 2 |
| **Общо** | **-** | **2** |

### *14. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ*

| | *31.12.2017* | *31.12.2016* |
|---|---|---|
| | ***BGN '000*** | ***BGN '000*** |
| Задължения за корпоративен данък | - | 1 |
| **Общо** | **-** | **1** |

### *15. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА*

Свързани лица на дружеството са както следва:

| **Свързани лица** | **Вид на свързаност** |
|---|---|
| „КЕМ" ЕООД | Дружество майка-100% |
| „2М-ИНВЕСТ" ЕООД | Дружество майка на „КЕМ" ЕООД-100 % |
| | |
| ***Ключов управленски персонал*** | |
| ***Преслава Паришкевова*** | Член на СД-Изпълнителен директор |
| ***Иван Тодоров Иванов*** | Член на СД-Зам.председател на СД |
| ***Ангел Тодоров Георгиев*** | Член на СД-Председател на СД |

Към 31.12.2017г. разчетните взаимоотношения със свързаните лица включват:

| ***Краткосрочни вземания от свързани лица*** | *31.12.2017* | *31.12.2016* |
|---|---|---|
| | ***BGN '000*** | ***BGN '000*** |
| ***Предоставен заем на КУП*** | *10* | - |
| | *10* | - |

***Предоставеният заем*** е по Договор за заем сключен на 05.12.2017г., срок на издължаване - 31. 03.2018 и възстановени до одобряване на отчета. Договорената лихва е в размер на 4,0 % годишно.

## *16. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК*

| *31 декември 2017* | *Кредити и вземания* |
|---|---|
| | *BGN'000* |
| **Финансови активи** | |
| Вземания от свързани лица | 10 |
| Парични средства | 92 |
| **Общо** | **102** |

| *31 декември 2017* | *Други финансови пасиви* |
|---|---|
| | *BGN'000* |
| **Финансови пасиви** | - |
| **Общо** | - |

| *31 декември 2016* | *Кредити и вземания* |
|---|---|
| | *BGN'000* |
| **Финансови активи** | |
| Вземания от свързани лица | 100 |
| Парични средства и парични еквиваленти | 11 |
| **Общо** | **111** |

| *31 декември 2016* | *Други финансови пасиви* |
|---|---|
| | *BGN'000* |
| **Финансови пасиви** | |
| Други задължения | 3 |
| **Общо** | **3** |

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно възвратните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството. Последното е приело основни принципи за общото управление на финансовия риск и за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, при използването на нелеривативни инструменти.

***Пазарен риск***

***а. Валутен риск***

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева. То не поддържа валутна експозиция.

***б. Ценови риск***

Дружеството не е изложено на директен ценови риск, защото предлаганите от дружеството услуги са предназначени основно по договори , чиито цени се актуализират ежегодно в зависимост от икономическата среда.

***Кредитен риск***

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифицирани загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружеството няма политика да продава с отсрочени плащания. Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролира текущо и стриктно, съгласно установената политика на дружеството.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

***Ликвиден риск***

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството.

***Риск на лихвоносните парични потоци***

Като цяло дружеството няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. Тъй като то не поддържа значителни по размер свободни парични средства, неговите приходи и оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Лихвоносните финансови активи на дружеството към 31.12.2017г. включват парични средства по разплащателни сметки в банки при договорен плаващ лихвен процент.

***Управление на капиталовия риск***

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собственика, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

***Справедливи стойности***

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от дружеството финансови активи са обичайно основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

## *17. ПОТЕНЦИАЛНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА НОВИ МСФО*

### *17.1.МСФО 9 ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ*

Оценката на дружеството за ефекта от този нов стандарт е представена по-долу:

*Класификация:*

МСФО 9 (2017) въвежда 3 принципни категории класификация за финансовите активи: оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Ръководството на дружеството е направило преглед на своите финансови активи и пасиви за ефектите при класификацията от прилагането на новия стандарт от 1.01.2018 г. Основните финансови активи, които дружеството отчита са търговски вземания от свързани лица по предоставени краткосрочни заеми и парични средства и еквиваленти, които в момента са класифицирани като „кредити и вземания" и които отговарят на условията за класифициране по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Поради това ръководството на дружеството не очаква промени в класификацията на тези финансови активи спрямо предходния МСС 39.

Ръководството на дружеството не очаква промени и ефекти за счетоводното отчитане на неговите финансови пасиви, тъй като новите изисквания засягат само счетоводното отчитане на финансови пасиви, определени по справедлива стойност през печалбата или загубата, а то няма такива пасиви. Правилата за отписване на пасиви са прехвърлени от МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване и не са изменяни.

*Обезценка:*

Новият модел за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби", който се различава съществено спрямо сегашния модел по МСС 39, при който загубите се признават на етап, в който вече са изкристализирали. Този модел е приложим за финансови активи, оценявани по амортизируема стойност и за дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи и вземания, признати по силата на *МСФО 15 Договори с клиенти,* вземания по лизингови договори, предоставени кредити и аванси на клиенти и различни други договори за финансови гаранции.

*Оповестявания:*

Новият стандарт също така въвежда разширени изисквания за оповестяване и промени в представянето. Дружеството очаква те да променят естеството и обема на неговите оповестявания относно финансовите му инструменти, особено в годината на приемане на новия стандарт – 2018 г. Дружеството очаква процесът по разработването и внедряването на , политиките, моделите и процедури за класификации и оценка на финансовите инструменти по МСФО 9 да приключи в първото полугодие на 2018 г.

*Дата на прилагане от дружеството:*

МСФО 9 е задължителен да се прилага за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни.

***17.2.МСФО 15 ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ***

Новият стандарт е базиран на принципа, че приходите се признават, когато задълженията за изпълнение по договорите с клиентите са осъществени т.е. контролът върху стоката или услугата се прехвърли на клиента. Оценката на дружеството за ефекта от този нов стандарт е представена по-долу:

*Приходи от продажба на услуги:*

На база предварително направените анализи приходите от услуги ще продължат да се признават „в течение на времето", отразявайки начина на предоставяне и респ. консумация на услугите.

Ръководството не е идентифицирало суми, които да изискват реклассификация спрямо новите изисквания на МСФО 15.

*Представяне и оповестяване:*

Представянето и оповестяванията по МСФО 15 са в определена степен различни и с повече детайли спрямо текущите МСФО. Дружеството все още продължава да тества съответните системи, вътрешни контроли, политики и процедури, необходими за събирането и поддържането на изискваната информация за оповестяванията по МСФО 15.

*Дата на прилагане от дружеството:*

МСФО 15 е задължителен за приложение за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г. Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно приложение на новите правила на стандарта, от 1 януари 2018 г. Сравнителните данни за 2017 г. няма да се преизчисляват.

***17.3.МСФО 16 ЛИЗИНГ***

МСФО16 установява принципи и правила за признаване, оценка, представяне и оповестяване на лизинга. В резултат на неговото приложение лизингополучателите ще отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, аналогично на отчитането на финансовия лизинг по МСС17(премахва разграничението между оперативен и финансов лизинг).Оценката на дружеството за ефекта от този нов стандарт е представена по-долу:

*Потенциален ефект от приложението на МСФО 16:*

Стандартът ще засегне основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Към датата на финансовия отчет то няма ангажименти по договори за оперативен лизинг.

*Дата на прилагане от дружеството:*

МСФО 16 е задължителен за приложение за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г.

***18. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА***

Съгласно ЗС дружеството запазва категоризацията си направена към 1.1.2016 г. поне за два отчетни периода, дори и да има промяна в критериите. Поради това първата година, когато е възможно да има промяна в категоризацията е от 1.1.2018 г. Съгласно изискванията на чл. 20 от ЗСч дружеството не следва да промени категорията си от 1.1.2018 г. и запазва категорията си на малко предприятие и запазва модела на финансов отчет от 2017 г.

Не са настъпили събития с коригиращ характер след датата на баланса.

***19.ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ***

1. Годишният счетоводен отчет е съставен към 31.12.2017 г.
2. ГФО е одобрен от СД на 31.03.2018 г.